O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O‘RTA MAXSUS TA’LIM VAZIRLIGI

QARSHI MUHANDISLIK-IQTISODIYOT INSTITUTUI

"TASDIQLAYMAN"
Qarshi muhandislik-iqtisodiyot
instituti rektori
____
O.SH.Bazarov
"____" ________ 2022 yil

MIKROIQTISODIYOT. MAKROIQTISODIYOT

fanidan

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	400000	- Biznes,boshqaruv va huquq
Ta’lim sohasi:	410000	- Biznes va boshqaruv
Ta’lim yo‘nalishi:	60410400	–Moliya va moliyaviy texnologiyalar
	60410100	– Buxgalteriya hisobi va audit
	60410500	– Bank ishi va audit

Qarshi – 2022

Fan (modul) kodi		O'quv yili	Semestr	ECTS - Kreditlar		
Moliya va moliyaviy texnologiyalar: M336MJCM291.12 Buxgalteriya hisobi va audit: [illegible] Bank ishi va audit: [illegible]		2022-2023	3-4	9		
Fan/modul turi		Ta'lim tili		Haftadagi dars soatlari		
Majburiy fan		O'zbek		4-4		
1.	Fanning nomi		Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)	
	Mikroiqtisodiyot.Makroiqtisodiyot		120	150	270	

2\.

I. Fanning mazmuni

Iqtisodiyotda tarkibiy islohotlar va iqtisodiyotni modernizatsiyalashni yanada chuqurlashtirish, uning ko'lamini kengaytirish bilan bog'liq masalalarning nazariy va amaliy tomonlarini o'rganishda "Mikroiqtisodiyot.Makroiqtisodiyot" fani muhim ahamiyat kasb etadi.

Ta'limning asosiy roli o'quvchilarni jamiyatda muvaffaqiyat qozonish uchun zarur va kerak bo'ladigan sifatli ta'lim berish hisoblansa, Mikroiqtisodiyot.Makroiqtisodiyot fani hozirgi yoshlarning rivojlanishi uchun zarur ehtiyojdir.

Fanni o'qitishdan maqsad – milliy iqtisodiyotning subyektlari: firmalar, iste'molchilar hamda bozorlar faoliyati va ularning qaror qabul qilishi, makroiqtisodiyot nazariyasi, makroiqtisodiy tahlil va davlatning makroiqtisodiy siyosati to'g'risida talabalarda bilim va ko'nikmalarni shakllantirishdan iborat.

Fanning vazifasi - mikroiqtisodiy va makroiqtisodiy kategoriyalar, bozor muvozanati, talab va taklif yelastikligi, narx ustidan nazorat va bozor faoliyati, iste'molchilar, ishlab chiqaruvchilar va bozorlar samaradorligi, iste'molchi tanlovi nazariyasi, bozor va tavakkalchilik, ishlab chiqarish nazariyasi, ishlab chiqarish xarajatlari, raqobatlashgan bozorlardagi firmalar, monopol bozorlarda firmaning qaror qabul qilishi, ijtimoiy ne'matlar va umumiy resurslar; makroiqtisodiy muammolarning namoyon bo'lish shakllari va sabablari, iqtisodiy jarayonlarni makroiqtisodiy modellar orqali tahlil qilish, makroiqtisodiy siyosat maqsadlari, ochiq iqtisodiyot sharoitida makroiqtisodiy siyosatni yuritish xususiyatlari to'g'risida nazariy bilimlarni o'zlashtirish, makroiqtisodiy ko'rsatkichlarni hisoblash, makroiqtisodiy konsepsiya va modellardan foydalangan holda iqtisodiy jarayonlarni tahlil qilish, makroiqtisodiy siyosat natijalarini bashorat qilish usullarini o'rgatishdan iborat.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

1-modul Mikroiqtisodiyot

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-Mavzu. Fanning mazmuni, maqsadi va vazifalari. Iqtisodiy bazis tushunchalar

Resurslarning cheklanganligi va iqtisodiyotning bosh masalasi. Cheklangan resurslarni taqsimlashni tahlili qilishda talab va taklif modeli va tovarlar aylanmasi modelidan foydalanish. Resurslarni taqsimlashda narxning ahamiyati. Muvozanat narxni shakllanishi. Bozor va uning vazifasi. Bozor bilan bog'liq bo'lmagan faoliyat. Mulkka egalik qilish. Bozor iqtisodiyotining asosiy sharti. Transaksion xarajatlari. Fanning mazmuni, vazifalari, predmeti
Iqtisodiy ehtiyoj tushunchasi. Iqtisodiy ne'matlar va ularning xususiyatlari. O'rnini bosuvchi ne'matlar. To'ldiruvchi ne'matlar. Iqtisodiy resurslar va ularning turlari. Tadbirkorlik qobiliyati tushunchasi. Alternativ xarajatlar va ularni aniqlash. Qaytarilmaydigan xarajatlarning vujudga kelishi. Ishlab chiqarish imkoniyatlari va uning ahamiyati. Ishlab chiqarish imkoniyatlari chizig'i

2-Mavzu. Talab va taklif . Bozor muvozanati,

Talab tushunchasi. Talab chizig'i. Talab funktsiyasi. Bir omilli va ko'p omilli talab funktsiyalari. Talabga ta'sir qiluvchi omillar. Talab miqdorining o'zgarishi. Talabning o'zgarishi. Taklif va taklif miqdori. Taklif chizig'i. Taklif funktsiyasi. Bir omilli va ko'p omilli taklif funktsiyalari. Taklifga ta'sir qiluvchi omillar. Taklif miqdorining o'zgarishi. Taklifning o'zgarishi. Talab va taklif qonunlari. Muvozanatlik tushunchasi. Bozor muvozanati. Muvozanat narx. Muvozanat mahsulot miqdori. Muvozanat nuqta. Bozorning muvozanat holatini tiklash xususiyati. Bozor muvozanatining o'zgarishi va unga ta'sir qiluvchi omillar. Maksimal narx. Davlat tomonidan maksimal narxning o'rnatilishi. Bozorda tovar tanqisligi. Tanqislik sohasi. Norasmiy bozor va uning vujudga kelishi. Tovarning norasmiy bozordagi narxi. Minimal narx. Bozorda tovar ortiqchaligi va norasmiy bozor. Iste'molchi yutug'i va ishlab chiqaruvchi yutug'i. Tovar tanqisligi soxasi. Ortiqcha mahsulotni ifodalovchi soha

3-Mavzu. Talab va taklif elastikligi

Elastiklik tushunchasi. Elastiklik koeffitsienti. Talabni narxga ko'ra elastikligi. Talab funktsiyasi uchun elastiklik koeffetsientini hisoblash. Eysimon elastiklik. Elastik va elastik bo'lmagan talab. Absalyut elastik va absalyut elastik bo'lmagan talab. Talab elastikligiga ta'sir qiluvchi omillar. Talabning iste'molchi daromadiga ko'ra elastikligi. Kesishgan talab elastikligi koeffitsientini hisoblash. Normal tovarlar. Past kategoriyali, oliy kategoriyali va birlamchi ehtiyoj tovarlar. Engel chiziqlari. Kesishgan talab elastikligi. Elastiklik nazariyasining amalda qo'llanilishi. Sotuvchi daromadini talab elastichligiga ko'ra tahlil qilish. Soliq yukining taqsimlanishini tahlil qilish. Bozor sharoiti o'zgarishi oqibatlarini prognoz qilish va baholash.

4-Mavzu. Iste'molchi tanlovi nazariyasi

Iste'mol nazariyasida ne'mat tushunchasi. Iste'molchi tanloviga ta'sir qiluvchi omillar. Naflik tushunchasi. Iste'molchi ehtiyojini qondirish darajasi. Naflik funktsiyasi. Umumiy naflik, chekli naflik, chekli naflikning kamayishi qonuni. Befarqlik egri chizig'i. Befarqlik chiziqlari kartasi va uning xususiyatlari. Chekli almashtirish normasi. Byudjet chegarasi va uni o'zgarishi. Byudjet tenglamasi.

Byudjet chizig'i. Byudjet chizig'i yotiqlik burchagi. Iste'molchi tanlovi masalasi. Naflikni maksimallashtirish. Iste'molchi tanlovi masalasi echilishini grafik usulda tahlil qilish. Iste'molchi muvozanati. Iste'molchilarning muvozanat shartlari

5-Mavzu. Individual va bozor talabi

«Daromad-iste'mol» chizig'i. Normativ va past kategoriyali tovarlar uchun Engel chiziklari. «Narx-iste'mol» chizig'i va normal va Gifen tovarlari uchun talab chizig'i. Normal tovar uchun daromad samarasi va almashtirish samarasi, umumiy samara. Past kategoriyali tovarlar uchun daromad samarasi va almashtirish samarasi. Almashtirish samarasini va daromad samarasini amalda qo'llash. Past kategoriyali tovarlar. O'rnini bosuvchi va to'ldiruvchi tovarlar

6-Mavzu. Ishlab chiqarish

Ishlab chiqarish jarayoni. Ishlab chiqarish texnologiyasi. Ishlab chiqarish omillari va ularning turlari. Ishlab chiqarish funktsiyasi tushunchasi. Izokvanta tushunchasi. Izokvantalar kartasi va uning xususiyatlari. Izokvantaning yotpiqligi burchagi. Qisqa va uzoq muddatlardagi ishlab chiqarish. Bir o'zgaruvchan omil (mehnat) asosida ishlab chiqarishni tashkil etish. O'zgaruvchi omilning yalpi o'rtacha, chekli mahsulotlari va ular o'rtasidagi bog'liqlik.. Kapitalning chekli mahsuloti. Mehnatning chekli mahsuloti. Ishlab chiqarish omillari chekli mahsuldorligining kamayish qonuni. Ishlab chiqarish omillarining o'zaro almashuvi. CHekli texnologik almashtirish normasi. Izokosta tushunchasi. Izokosta tenglamasi. Ishlab chiqarish omillari sarfini minimallashtirish. Minimallashtirish masalasini grafik usuldagi echimi va optimallik

7-Mavzu. Ishlab chiqarish xarajatlari

Korxonaning qisqa muddatli va uzoq muddatli oraliqdagi faoliyati. Xarajatlar to'g'risida tushuncha. Boy berilgan imkoniyatlar va alternativ xarajatlar. Qaytarilmaydigan xarajatlar. Iqtisodiy xarajatlar, Buxgalteriya xarajatlari. Ichki va tashqi xarajatlar. Iqtisodiy foyda va normal foyda. YAlpi xarajatlar. O'zgaruvchan va o'zgarmas xarajatlar. O'rtacha xarajatlar. CHekli xarajatlar. Ishlab chiqarish xarajatlari chiziqlari. Uzoq va qisqa muddatlardagi xarajatlar grafiklari. Qisqa va uzoq muddatdagi xarajatlarning o'zaro bog'liqligi. Ishlab chiqarish xarajatlarini xisoblash, O'rtacha ishlab chiqarish xarajatlari grafiklarining o'zaro joylashuvi.

8-Mavzu. Firma foydasini maksimallashtirish va raqobatli taklifi

Raqobatlashgan bozor va uning shartlari. Firmaning, yalpi, o'rtacha va chekli daromadlari. Korxona foydasi. Korxona foydasini maksimallashtirishni nazariy jihatdan asoslash va uni grafik usulda tahlil qilish. Firma foydasini maksimallashtirishning umumiy sharti va mukammal raqobatlashgan bozor uchun sharti. Firmaning bezarar ishlash nuqtasi. Firma xarajatlarini minimallashtiradigan holat. Firmaning yopilish nuqtasi. Firmaning chekli mahsulot ishlab chiqarish qoidasiga amal qilishi. Firma taklifi. O'rtacha uzoq muddatli xarajat va uning xususiyatlari. Uzoq muddatli oraliqda ishlab chiqarish hajmini tanlash. Tarmoqqa qarashli tipik firma muvozanati. Tarmoqning muvozanat holati. Tarmoqning taklifi., Xarajatlari o'sayotgan tarmoqning taklif chizig'i, xarajatlari o'zgarmas bo'lganda tarmoqning taklif chizig'i.Xarajatlari kamayayotgan tarmoqning taklif chizig'i. Tarmoqning kengayish mexanizmi. Firmaning samarali razmeri. Ishlab chiqarish masshtabi. Musbat samarali ishlab chiqarish masshtabi. Manfiy samarali ishlab chiqarish masshtabi.O'zgarmas samarali ishlab chiqarish masshtabi.

Firmaning uzoq muddatli o'rtacha xarajatini kamayishiga va o'sishiga ta'sir qiluvchi omillar.

9-Mavzu. Ishlab chiqarish omillari bozori

Bozor munosabatlari va mehnat resurslaridan foydalanish ko'rsatkichlari. YOllanma ishchilarning optimal sonini aniqlash. Mehnatning chekli mahsuloti. Mehnatning chekli daromadliligi. Mehnat qaytimi. Mehnat sig'imi. Mehnat samaradorligi. Mehnat unumdorligini kamayish qonuni. Mehnat resurslariga bo'lgan talab. Mehnat resurslari taklifi. Raqobatlashgan mehnat bozori. Mehnat qilish va dam olish o'rtasidagi bog'liqlik. Ish haqi o'sishining dam olish vaqti bilan ishlash vaqti o'rtasidagi nisbatga ta'siri. Mehnat bozorida monopsoniya bo'lgan hol. Ish haqi minimumi. Minimal ish xaqi va muvozanat ish xaqi o'rtasidagi farqlar va ularning oqibatlari.

Asosiy va aylanma kapital mablag'lar. Ssuda foizi. Loyiha tushunchasi. Investitsiya va investitsiyalash. YAlpi investitsiyalash. Investitsiyani qoplash. Sof investitsiya tushunchasi. CHekli sof qoplash. CHekli ichki qoplash. CHekli qoplash normasi koeffitsienti. Uzoq muddatli oraliqdagi investitsiya. Jamg'arma va vaqt bo'yicha chekli tanlash normasi. Qiymatni diskontirlash. Investitsiyani hisoblashdagi diskontirlangan qiymat. Investitsiyaga talab. Investitsiyaga inflyatsiyaning ta'siri. Asosiy fondlarning joriy xarajatlarini va istiqboldagi daromadni baholash. Ziyon miqdorini aniqlash. Ichki va tashqi investitsiya. Korxonaning investitsiya sohasidagi qaror qa'bul qilish mezoni. Investitsiya samaradorligi. Obligatsiya qiymati va undan keladigan daromad. Muddatsiz obligatsiya. Er bozori, er taklifi, er rentasi. Absolyut renta. Differentsial renta. Er narxi.

10-Mavzu. Monopjliya va monopsoniya

Raqobat tushunchasi. Raqobatlashuvchi firmalar. Raqobatlashmagan bozor turlari. Sof monopoliya. Sof monopoliyaga misollar. Monopolistik bozorga kirishdagi to'siqlar. Tabiiy monopoliyalar. Sof monopoliyada monopol narx va monopol mahsulotni aniqlash. Monopolistik talab va taklif. Monopol xokimiyat va monopol xokimiyat ko'rsatkichlari. Monopol narx belgilash talab elastikligining ta'siri. Monopol narx va jamiyat faravonligi. Monopol narxga soliqlarning ta'siri. Raqobatlashgan monopol bozor. Raqobatlashgan monopol bozorda tovar narxi va ishlab chiqarish xajmini aniqlash.Raqobatlashgan monopol bozor samaradorligi. Oligopoliya. Kurno modeli.yu. Monopsoniya. Monopoliyaga qarshi qonun.

11-Mavzu. Bozor hokimiyati sharoitida narx belgilash tamoyillari

Narx tushunchasi, printsiplari va funktsiyalari. Bozor sharoitida amal qiluvchi narx turlari. Narx belgilashda iste'molchi ortiqchaligini egallash. Monopol narx belgilashda «Bosh barmoq» qoidasi. Monopol hokimiyat va jamiyat farovonligi. Iste'molchilar daromadiga ko'ra narxlarni belgilash. Mahsulotlarni xarid qilish uchun qo'shimcha iste'molchilarni jalb qilish. Turli xaridorlar uchun turli narxlar belgilash (narx diversifikatsiyasi). Iste'mol xajmiga ko'ra narxlar diversifikatsiyasi. Tovarlar kategoriyasiga ko'ra narx differentsiatsiyasi. Mahsulotlarga bo'lgan yuqori talab davrida narx berish tartibi.

12-Mavzu. Bozor hokimiyati sharoitida narx belgilash strategiysi

Monopol narxga soliqning ta'siri
Iste'molchi ortiqchaliligini egallash
Narxlar diversifikatsiyasi

13 -Mavzu. Assimenrik axborotlar

Noaniqlik va tavakkalchilik. Ehtimol tushunchasi. Ehtimolning turlari. Noaniqlik sharoitida tanlash. Tavakkalchilikni vujudga kelishi sabablari. Tavakkalchilik o'lchovi. Kutiladigan miqdor. CHetlanish. Tavakkalchilikka bo'lgan munosabat. Tavakkalchilikka moyillik. Tavakkalchilikka moyil bo'lmagan holat. Tavakkalchilikka befarqlik. Tavakkalchilikni pasaytirish yo'llari. Korxonalarning faoliyat sohalarini va ishlab chiqaradigan mahsulotlar turini kengaytirish (diversifikatsiyasi). Sug'urta qilish. Tavakkalchilikni qo'shish. Tavakkalchilikni taqsimlash. Asimmetrik axborotlashgan bozor. Mahsulot sifati noaniqligi. Ma'naviy tavakkalchilik. Bozordagi asimmetrik axborotlarni yo'qotish yo'llari. Bozor signallari. Auktsionlar. Olib sotarlik va uni iqtisodiyotdagi o'rni. Fyucherslar. Optsion va xedjirlashtirish. Investitsiya va tavakkalchilik. Tavakkalchilik aktivlariga bo'lgan talab. Aktivlar tushunchasi , va ulardan olinadigan foyda. Tavakkalchilik va foydaning o'zaro aloqasi. Mablag' egasining o'z mablag'ini sarflash yo'nalishini tanlash muammosi.

14-Mavzu. Umumiy muvozanatlik va samaradorlik

Umumiy muvozanat, qisman muvozanatlik, Val'ras modeli. Tashqi samara. Manfiy samara, ijobiy samara.
Bozor munosabatining kamchiliklari. Bozor muvozanatining buzilish oqibatlari. Tashqi Samara. Manfiy tashqi samara va musbat tashqi samara. Davlatni atrof-muhitni muhofaza qilish siyosati. Ichki bozorni himoya qilish siyosati. Ijtimoiy ne'mat. Asimmetrik axborotlarni tartibga solish. Bozorning davlat tomonidan boshqarilishi va uning zaruriyati. Bozor munosabatlarining davlat tomonidan boshqarilish qurollari. Soliqlar, subsidiyalar, subventsiyalar, imtiyozli kreditlar. Imtiyozli soliqlar. Bozor mexanizmiga davlatning aralashuvi me'yori.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Fanning mazmuni, maqsadi va vazifalari. Iqtisodiy bazis tushunchalar
2. Talab va taklif . Bozor muvozanati
3. Talab va taklif elastikligi
4. Iste'molchi tanlovi nazariyasi
5. Individual va bozor talabi
6. Ishlab chiqarish
7. Ishlab chiqarish xarajatlari
8. Firma foydasini maksimallashtirish va raqobatli taklifi
9. Ishlab chiqarish omillari bozori
10. Umumiy muvozanatlik va samaradorlik
11. Monopjliya va monopsoniya

12. Bozor hokimiyati sharoitida narx belgilash tamoyillari
13. Bozor hokimiyati sharoitda narx belgilash strategiysi
14. Assimenrik axborotlar
15. Tashqi samaralar va ijtimoiy ne'mat
16. Mikroiqtisodiy muammolar va siyosat

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurulmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruxga bir o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi lozim. Mashg'ulotlar faol va interaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

Laboratoriya mashg'ulotlari

Laboratoriya mashg'ulotlari rejalashtirilmagan.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. .Mikroiqtisodiyot fanining predmeti, maqsadi va
2. tadqiqot usullari
3. Mikroiqtisodiyotning asosiy kategoriyalari:
4. talab va taklif
5. Bozor muvozanati modellari
6. Talab va taklif elastikligi
7. Narxni shakllantirish tamoyillari va davlat nazorati
8. Iste'molchi tanlovi. Daromad va almashtirish samarasi
9. Bozor va tavakkalchilik
10. Ishlab chiqarish va uning modellari
11. Ishlab chiqarish xarajatlari
12. Raqobatlashgan bozorlardagi firmalar faoliyati
13. Nomukammal bozorlarda firmalar faoliyati
14. Ishlab chiqarish omillari bozori
15. Tashqi ta'sirlar va unga oid davlat siyosati
16. Ijtimoiy ne'matlar va umumiy resurslar

2-MODUL . MAKROIQTISODIYOT

15-mavzu. Makroiqtisodiyot fanining predmeti, maqsadi va tadqiqot usullari

"Makroiqtisodiyot" fanining vujudga kelishi, predmeti va obyekti, "Makroiqtisodiyot" fanining tadqiqot usullari, omillar, tovar va xizmatlar hamda daromadlarning doiraviy aylanish modeli. Makroiqtisodiy tahlil usullari: agregatlashtirish, makroiqtisodiy modellashtirish. Zaxiralar va oqimlar. Asosiy makroiqtisodiy qarashlar. Zamonaviy makroiqtisodiyotning ahamiyati. O'zbekistonda makroiqtisodiy strategiyaning ustuvor yo'nalishlari.

16-mavzu. Milliy hisobchilik va makroiqtisodiy ko'rsatkichlar

Milliy hisobchilik tizimi. Milliy iqtisodiyotni tahlil qilishda qo'llaniladigan asosiy ko'rsatkichlar. Asosiy makroiqtisodiy ayniyatlar. YAIM va uning tarkibi: iste'mol, investitsiyalar, davlat xaridlari va sof eksport xarajatlari. Daromadning boshqa

ko'rsatkichlari - sof ichki mahsulot, milliy daromad, ixtiyordagi va shaxsiy daromad. Yalpi ichki mahsulot va millat farovonligini baholash muammolari. Yashirin iqtisodiyot. YAIM deflyatori. Aholi turmush darajasi. O'zbekiston Respublikasi makroiqtisodiy ko'rsatkichlari dinamikasi tahlili.

17-mavzu. Iqtisodiy davrlar. Ishsizlik

Iqtisodiy tebranishlarning sabablari. Ilmiy texnika taraqqiyoti. Siyosiy hodisalar. Jahon bozorida energoresurslar narxlarining o'zgarishi. Tabiat hodisalari. Yalpi xarajatlardagi o'zgarishlar. Iqtisodiy davrning bosqichlari va ularning tavsifi. Iqtisodiy tebranishlarning turli tarmoqlarga ta'siri. Iqtisodiy tebranishlarning hozirgi kundagi xususiyatlari. Moliyaviy-iqtisodiy inqirozlar. Iqtisodiy tebranishlarga bozorlardagi monopol tuzilmalar, davlatning tartibga solishdagi roli, ilmiy texnika taraqqiyoti va ishlab chiqarishnig baynalminallashuvi ta'siri.

Ishsizlik tushunchasi. Ishsizlik turlari va bandlik. Ishsizlikning haqiqiy va tabiiy darajasi. Yashirin ishsizlik. Ishsizlik darajasi. Ishsizlar soni. Ishchi kuchi. Bandlik darajasi. Davlat siyosati va ishsizlik. Nominal va real ish haqi. Qat'iy ish haqi. Minimal ish haqi bo'yicha qonunlar. Ish haqi samaradorligi. Ishsizlikning davomiyligi. Ishsizlikning iqtisodiy oqibatlari. Ouken qonuni. Ishsizlikning ijtimoiy oqibatlari.

18-mavzu. Inflyatsiya va aksilinflyatsiya siyosati

Narxlarning barqaror o'sishi sharoitida inflyatsiya darajasi. «70-miqdor qoidasi». Inflyatsiya yuzaga kelishining ichki omillari. Inflyatsiya yuzaga kelishining tashqi omillari. Talab inflyatsiyasi. Taklif inflyatsiyasi. Inflyatsiya sur'ati. Inflyatsiyaning ijtimoiy xarajatlari. Kutilayotgan inflyatsiya va uning qiymati. Kutilmagan inflyatsiya va uning qiymati. Giperinflyatsiya sabablari. Stagflyatsiya. Inflyatsiya o'sish sur'ati. Inflyatsiyaga qarshi siyosat. Inflyatsiyaga qarshi siyosatning monetarstik yo'nalishi. Daromadlar va narxlarni tartibga solish siyosati.

19-mavzu. Yalpi talab va yalpi taklif modeli

AD egri chizig'i. Baho omillari. Foiz stavkasi samarasi. Boylik samarasi va import xaridlari samarasi. AD egri chizig'i trayektoriyasi. Bahodan boshqa omillarning yalpi talabga ta'siri. Iste'mol xarajatlaridagi, investitsiya xarajatlaridagi, davlat xarajatlaridagi va sof eksportdagi o'zgarishlar. Resurslar bahosning o'zgarishi. Unumdorlikning o'zgarishi. Soliqlarning o'zgarishi. Yalpi taklifdagi o'zgarishlar. Yalpi taklifning klassik modeli. Nominal kattaliklarning o'zgaruvchanligi. Real kattaliklarning qat'iyligi. Baholar o'zgarishining mehnat bozoriga ta'siri. AS egri chizig'ining vertikalligi. AS egri chizig'ining ishlab chiqarish omillari va texnologiyalar ta'sirida siljishi. Yalpi taklifning Keyns modeli. Yalpi talab ta'sirida yalpi taklif egri chizig'idagi siljishlar. Narxlarning muvozanat darajasi. AD-AS modelida muvozanatning ta'minlanish mexanizmi. Talab o'zgarishlari. Taklif o'zgarishlari. Yalpi taklif o'zgarishining oqibatlari.

20-mavzu. Iste'mol, jamg'arish va investitsiya funksiyalari

Yalpi talab komponentlari orasida iste'molning o'rni. Iste'mol funksiyasining algebraik va grafik ko'rinishi. "Asosiy psixologik qonun". Avtonom iste'mol. Daromad (shaxsiy tasarrufdagi daromad) va iste'mol o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik. Jamg'armafunksiyasi va grafigi.

Foiz stavkasi va jamg'arma. Xususiy, davlat va tashqi dunyo jamg'armalari. Iste'molga (APC) va jamg'arishga o'rtacha moyillik (APS). Iste'molga (MPC)

hamda jamg'arishga (MPS) chegaraviy moyillik. Hayotiylik davri davomida iste'mol, daromad va boylik.

Investitsiyalarning neoklassik modeli. Kobb–Duglasning ishlab chiqarish funksiyasi. Investitsiya funksiyasi. Asosiy mablag'lar amortizatsiyasi. Kapitalning haqiqiy qiymati.

Sof investitsiyalar. Avtonom investitsiyalar. Foiz stavkasi. Kutilayotgan sof foyda normasi. Investitsiyalarga talab funksiyasi. Investitsiyalar dinamikasini belgilovchi boshqa omillar. Akselerator modeli. To'liq investitsiya funksiyasi. Investitsiyalashgan chegaraviy moyillik. Investitsiyalarning beqarorligini belgilovchi omillar. Jamg'arma va investitsiya o'rtasidagi muvozanatning Keyns modeli. O'zbekiston Respublikasi investitsiya siyosatining o'ziga xos xususiyatlari.

21-mavzu. Pul-kredit siyosati

Pul taklifining kengaytirilgan modeli. Keyns pul siyosatining mohiyati. Pulga bo'lgan talabning monetar yondoshuvi. Fisher va Kembrij tenglamalari. Pulning aylanish tezligi. Baholar darajasi, real YAIM hajmi va pulga talab. Keyns nazariyasida pulga bo'lgan talab. Pulga bo'lgan talab egri chizig'i grafigi. Banklarning asosiy operatsiyalari va bozor iqtisodiyotidagi roli. Pul-kredit siyosatining mohiyati, pirovard maqsadlari va oraliq mo'ljallari. Majburiy zaxira normasi. Hisob stavkasi (qayta moliyalashtirish stavkasi). Markaziy bank tomonidan pul taklifini nazorat qilish va tartibga solish vositalari. O'zbekiston Respublikasida bank tizimi barqarorligini oshirish va pul-kredit siyosatini takomillashtirishning asosiy yo'nalishlari.

22-mavzu. Budjet-soliq siyosati

Davlat budjetining mohiyati, tarkibi va funksiyalari. Daromadlarni qayta taqsimlash. Davlat budjeti daromadlari. Davlat nobudjet fondlari. Soliqlar. Nobudjet to'lovlar. Soliqlarning turlari, funksiyalari. Davlat budjeti daromadlarining soliqlar turlari bo'yicha tarkibi. Soliq siyosati. Soliqqa tortish mezonlari. Adolatlilik. Samaradorlilik. To'lovga qodirlilik. Soliq yuki. Laffer egri chizig'i. Chegaraviy soliq stavkasi. Davlat budjeti xarajatlari. Budjet taqchilligi. O'zbekiston Respublikasi davlat budjetining daromadlari va xarajatlari tarkibi. Budjet soliq siyosatining mohiyati, pirovard maqsadlari.

23-mavzu. IS–LM modeli va uning qo'llanishi

Xiks-Xansen modelining mohiyati. Modelning asosiy o'zgaruvchilari va tenglamalari. Tovarlar bozoridagi muvozanat. IS egri chizig'i. IS egri chizig'ining tenglamasi. IS egri chizig'i siljishlarini belgilovchi omillar. Pul bozoridagi muvozanat. LM egri chizig'i. Egri chiziqning yotiqligi. LM egri chizig'ining tenglamasi. LM egri chizig'ining gorizontal, ko'tarilib boruvchi va vertikal kesimlarida multiplikator samarasi. Daromadlar, pulga talab va foiz stavkasi. LM egri chizig'ining algebraik natijasi. LM egri chizig'i siljishlari. IS-LM modelidagi muvozanat. Tovar va pul bozoridagi muvozanat. Baholar darajasi pasayishi natijasida ikki bozor tizimida muvozanatning o'zgarishi. IS-LM modelida budjet soliq siyosati. IS-LM modelida pul-kredit siyosati. Investitsiya tuzog'i. Baholar o'zgarishi sharoitida rag'batlantiruvchi fiskal va pul-kredit siyosati. Modelda qisqa muddatli va uzoq muddatli muvozanat.

24-mavzu. Iqtisodiy o'sish modellari

Iqtisodiy o'sish modellarining mohiyati va ahamiyati. Iqtisodiy o'sishnig neokeynscha modellarining o'ziga xos xususiyatlari. YE. Domar modeli. Talab tenglamasi. Taklif tenglamasi. Kapital unumdorligi.

R.Xarrod modeli. Ishlab chiqarish va investitsiya hajmlari o'rtasidagi bog'liqlik modeli. Haqiqiy, kafolatlangan va tabiiy o'sish sur'atlari. To'liq bandlik sharoitida barqaror o'sish formulasi. Robert Solou modeli, modelda yalpi taklif funksiyasi. Aholi sonining o'sishi. R.Solou modelida texnik taraqqiyot va kapital bilan qurollanganlikning barqaror darajasi. Kobb-Duglasning ishlab chiqarish funksiyasi. A.Lyuisning iqtisodiy o'sish modeli. Xiksning texnik taraqqiyot modeli. O'zbekiston Respublikasida iqtisodiy o'sish sur'atlari va omillari.

25-mavzu. Tashqi savdo siyosati

Mamlakatlar o'rtasida mutloq xarajatlardagi farq. Xalqaro savdodan olinadigan yutuq. Turli tovarlarni ishlab chiqarish xarajatlari o'rtasidagi nisbat. Xeksher-Olin nazariyasi. Ishlab chiqarishning ortiqcha va taqchil omillari. Mamlakatda va tashqi davlatlarda omillar o'rtasidagi nisbat darajasi. "Leontyev paradoksi (taajjubi)". M. Porter nazariyasi. "Texnologik uzilish" nazariyasi. Jahon bozorida talab va taklif. Muvozanatli baho. Manfaatlarning taqsimlanishi.

Davlat tashqi savdo siyosatining mohiyati va usullari. Import tariflari. Tariflarning baholar darajasi, iste'molchilar va ishlab chiqaruvchilarga ta'siri. Dempingdan himoya, tarifga nisbatan afzalliklari, kamchiliklari va qo'llash muammolari. Eksportga bojxona bojlari: qo'llashdan kutilgan maqsadlar, aholi turmush darajasi, ishlab chiqaruvchilar va davlat manfaatlariga ta'siri. Eksportni «ixtiyoriy" cheklash: mohiyati va qo'llanishining iqtisodiy natijalari. Eksport subsidiyalari va kompensatsiyalovchi import bojlari. Import kvotalari. Kvotalashning iste'molchilar, ishlab chiqaruvchilar va davlat manfaatlariga ta'siri. Import litsenziyalarini taqsimlash uslublari. O'zbekiston Respublikasi tashqi savdo siyosatining o'ziga xos xususiyatlari. Tashqi savdo dinamikasi, tovarlarga ko'ra tarkibi va diversifikatsiyalash.

26-mavzu. Valyuta kursining makroiqtisodiy siyosatga ta'siri

Valyuta bozori. Valyuta ayirboshlash zarurati. Chet el valyutasiga talab. Chet el valyutasini taklifi. Valyuta kursi. To'g'ri, bilvosita va teskari kotirovka. Egiluvchan va qayd etilgan valyuta kursi. Valyutaning qadrsizlanishi va qimmatlashishi. Devalvatsiya va revalvatsiya. Nominal valyuta kursi. Real va real samarali valyuta kurslari. Xarid qobiliyati pariteti. Nominal va real valyuta kurslarining uzoq muddatli dinamikasi. Valyuta kursiga ta'sir etuvchi omillar: foiz stavkalarining o'zgartirilishi, ishlab chiqarishning real hajmlari, inflyatsiya, hukumat siyosati, savdo balansi, joriy operatsiyalar balansi. Muvozanatli valyuta kursi. Makroiqtisodiy siyosatning muvozanatli valyuta kursiga ta'siri.

27-mavzu. Ochiq iqtisodiyotda Mendell-Fleming modeli

Ochiq iqtisodiyot tushunchasi. Ochiq iqtisodiyotda muvozanatli ishlab chiqarish hajmi. Ochiq iqtisodiyotda yalpi ishlab chiqarish hajmi. Ichki xarajatlar va savdo balansi. Sof eksport. Ichki xarajatlar va milliy ishlab chiqarish hajmi. Eksport va importning milliy iqtisodiyotga ta'siri. Eksport va import o'rtasidagi bog'liqlik. Sof eksport va muvozanatli ishlab chiqarish hajmi. Ochiq iqtisodiyot uchun Keyns xochi. Mandell-Flemingning ochiq iqtisodiyot modeli. Ochiq iqtisodiyotda pul-

kredit siyosati. Qayd qilingan valyuta kursi va kapitalning yuqori mobilligi sharoitida pul-kredit va fiskal siyosat. Fiskal siyosatning samarasi. Devalvatsiyaning ishlab chiqarish hajmiga ta'siri. Kapitalning past mobilligi sharoitida pul-kredit va fiskal siyosat. Erkin suzib yuruvchi valyuta kursi sharoitida iqtisodiy siyosat.

28-mavzu. Davlatning barqarorlashtirish siyosati

Barqarorlashtirish siyosatining mohiyati. Iqtisodiyotni barqarorlashtirishga turli xil yondashuvlar. Monetaristik yondashuv. Keynscha yondashuv. Ichki vaqt oralig'i.Tashqi vaqt oralig'i. Pul-kredit siyosati. Aktiv pul-kredit siyosati. Passiv pul-kredit siyosati.

Budjet – soliq siyosati. Rag'batlantiruvchi budjet–soliq siyosati. To'xtatuvchi budjet – soliq siyosati. Pul-kredit va budjet-soliq siyosatlari chora-tadbirlarilarini muvofiqlashtirish. Barqarorlashtirish siyosatining "avtomatik stabilizatorlari". Prognozlashtirish.

Prognozlashtirishning uslublari. Ilgarilovchi ko'rsatkichlar indeksi. Iqtisodiy modellar. Iqtisodiy modellarni qo'llash.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Makroiqtisodiyot fanining predmeti, maqsadi va tadqiqot usullari
2. Milliy hisobchilik va makroiqtisodiy ko'rsatkichlar
3. Iqtisodiy davrlar. Ishsizlik
4. Inflyatsiya va aksilinflyatsiya siyosati
5. Yalpi talab va yalpi taklif modeli
6. Iste'mol, jamg'arish va investitsiya funksiyalari
7. Pul-kredit siyosati
8. Budjet-soliq siyosati
9. IS–LM modeli va uning qo'llanishi
10. Iqtisodiy o'sish modellari
11. Tashqi savdo siyosati
12. Valyuta kursining makroiqtisodiy siyosatga ta'siri.
13. Ochiq iqtisodiyotda Mendell-Fleming modeli.
14. Davlatning barqarorlashtirish siyosati

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurulmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruxga bir o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi lozim. Mashg'ulotlar faol va interaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Bozor iqtisodiyotida talab va taklifning ahamiyati.
2. Ishlab chiqarish xarajatlari.
3. Aholi daromadlari.
4. Xususiy talab va bozor talabi.
5. Elastiklik koffitsiyenti yordamida bozor talabini baholash.
6. Naflik va chekli naflik, chekli naflikni kamayish qonuni.

7. Ishlab chiqarish hajmi samarasiga ko'ra firmaning optimal o'lchamini aniqlash.
8. Ishlab chiqarish omillari va ishlab chiqarish omillarining chekli mahsudorligining kamayish qonuni.
9. Firma foydasini aniqlash va uni maksimallashtirish
10. Raqobatlashgan monopol bozor, ustun jihatlari va kamchiliklari.
11. Iste'molchining bozordagi harakati.
12. Raqobatlashgan bozorda harakat qiluvchi firma daromadlari.
13. Bozor muvozanati va uning ahamiyati.
14. Budjet chegarasi va budjet chizig'i.
15. Doimiy va o'zgaruvchan xarajatlar. Raqobatlashuvchi firmaning foydasi va daromadlari.
16. Raqobatlashgan bozorda firmaning muvozanati.
17. Firma va tarmoqning uzoq muddatli oraliqdagi muvozanati.
18. Tadbirkorlik shakllari.
19. Nomiqlik va tavakkalchilik.
20. Milliy hisobchilik tizimidagi asosiy institutsional sektorlar va hisoblar.
21. O'zbekiston Respublikasida YAIMning ishlab chiqarish tarkibi tahlili.
22. O'zbekiston Respublikasida YAIMning xarajatlarga ko'ra tarkibi tahlili.
23. O'zbekiston Respublikasi rivojlanishining makroiqtisodiy ko'rsatkichlari tahlili.
24. Makroiqtisodiy ayniyatlar.
25. Nominal va real YAIM.
26. Tabiiy ishsizlik nazariyasi.
27. Inflyatsiyaning ijtimoiy-iqtisodiy oqibatlari.
28. Inflyatsiyaning yuzaga kelish sabablari va rivojlanish omillari.
29. Inflyatsiya va aksilinflyatsiya siyosati.
30. O'zbekiston Respublikasi iqtisodiyotidagi inflyatsiya jarayonlari tahlili.
31. Fillips egri chizig'i. Ishsizlik va inflyatsiya o'rtasidagi qisqa davrdagi va uzoq davrdagi aloqadorlik.
32. Yalpi talab-yalpi taklif modelida makroiqtisodiy muvozanat.
33. Makroiqtisodiy muvozanatning klassik nazariyasi.
34. Makroiqtisodiy muvozanatning keyncha nazariyasi.
35. Iste'mol funksiyasi. Makroiqtisodiy tahlilda uni qo'llash imkoniyatlari.
36. Jamg'arish va investitsiya funksiyalari.
37. Investitsiyaga talab funksiyasi.Akselerator modeli.
38. Tovarlar va xizmatlar bozorida makroiqtisodiy muvozanat. IS egri chizig'i.
39. Keynsning daromadlar va xarajatlar modeli.
40. Tejamkorlik paradoksi.
41. Retsession va inflyatsion uzilish.
42. Keyns nazariyasida pulga bo'lgan talab.

43. Pulga bo'lgan talabning klassik nazariyasi.
44. Pul bozorida muvozanat modeli.
45. O'zbekiston Respublikasi Davlat budjeti daromadlari tahlili.
46. O'zbekiston Respublikasi Davlat budjeti xarajatlari tahlili.
47. Davlat budjetinig mohiyati va ahamiyati.
48. Soliqlarning funksiyalari va ularni takomillashtirish yo'llari.
49. O'zbekiston Respublikasi soliq siyosatini takolmillashtirish yo'llari.
50. Inqirozga qarshi choralar dasturini amalga oshirishda soliq siyosatidan foydalanish yo'llari.
51. Soliq siyosati: mohiyati, maqsadlari, vositalari. O'zbekiston Respublikasi soliq siyosatining o'ziga xos xususiyatlari.
52. Davlat budjeti taqchilligi, yuzaga kelish sabablari va bartaraf yetish yo'llari.
53. Balanslashgan budjet multiplikatori.
54. Rag'batlantiruvchi budjet-soliq siyosati.
55. O'zbekiston Respublikasi bank tizimini rivojlantirish ko'rsatkichlari.
56. Pul-kredit siyosatinining mohiyati va vositalari.
57. Monetaristik pul-kredit siyosati.
58. O'zbekiston Respublikasining 2019 yilda pul-kredit siyosati tahlili.
59. Makroiqtisodiy siyosatda hisob stavkasi (qayta moliyalash stavkasi)dan foydalanishning chet-yel tajribasi.
60. O'zbekiston Respublikasi iqtisodiyotiga jahon moliyaviy-iqtisodiy inqirozi ta'sirini bartaraf yetishda pul-kredit siyosati va bank tizimining roli.
61. Barqarorlashtirish siyosati.
62. Fiskal va monetar siyosatni muvofiqlashtirish muammolari. Siqib chiqish samarasi.
63. Likvidlilik va investitsion tuzoq.
64. IS-LM modelida makroiqtisodiy muvozanat.
65. IS-LM modeli vositasida budjet-soliq siyosati tahlili.
66. Iqtisodiy o'sish omillari va turlari.
67. Iqtisodiy o'sishning R. Solou modeli.
68. Iqtisodiy o'sishning zamonaviy neoklassik modellari.
69. Nisbiy ustunlik nazariyasi.
70. Xalqaro savdo va daromadlarning taqsimlanishi.
71. Zamonaviy xalqaro savdo nazariyalari.
72. Importni tariflar orqali tartibga solish. (O'zbekiston Respublikasi misolida).
73. O'zbekiston Respublikasining tashqi savdo dinamikasi va tarkibi.
74. Tashqi savdoni tartibga solishning notarif usullari.
75. Joriy operasiyalar balansi.
76. Kapital harakati hisobi.
77. To'lov balansini makroiqtisodiy tartibga solish usullari va muammolari.
78. Daromad samarasi va almashtirish samarasi

79. Nominal va real valuta kursi.
80. Xarid qobiliyati pariteti nazariyasi.
81. Makroiqtisodiy siyosatning real valuta kursi dinamikasiga ta'siri.
82. Suzib yuruvchi valyuta kursining makroiqtisodiy siyosatga ta'siri.
83. Kichik ochiq iqtisodiyot modeli.
84. O'zbekiston Respublikasi milliy valuta kursining o'zgarish tendensiyalari va omillari.
85. Makroiqtisodiy modellar va ularning xususiyatlari.

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan loyiha ishi, esse, tezis yoki ilmiy maqola yozish, referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

3\.

V. Ta'lim natijalari / Kasbiy kompetensiyalar

Talaba bilishi kerak:

"Mikroiqtisodiyot.Makroiqtisodiyot" fanini o'zlashtirish jarayonida bakalavr quyidagilar bo'yicha nazariy **bilimga ega bo'lishi kerak:**

- makroiqtisodiyot fanining predmetini, asosiy kategoriyalarini va tadqiqot usullarini; makroiqtisodiy ko'rsatkichlarning mohiyatini va ularni hisoblash shartlarini; asosiy makroiqtisodiy modellarni va ularda iqtisodiy jarayonlarning kechishi hamda makroiqtisodiy siyosat natijalarini aks ettirishni; tovarlar va xizmatlar bozorida makroiqtisodiy muvozanatga erishish mexanizmining mohiyati haqida tasavvurga ega bo'lishi;

- pulga talab, pul taklifi va pul bozorida muvozanatga ta'sir etuvchi omillarni; budjet-soliq va pul – kredit siyosatining maqsadlarini, vositalarini, ko'rinishlarini; iqtisodiy o'sishning mohiyatini, o'lchanishini, omillarini va modellarini, tashqi savdo siyosatining nazariy asoslarini va vositalarini; mamlakat to'lov balansining tuzilishini, makroiqtisodiy ahamiyatini va uni tartibga solish usullarini; valyuta kursining mohiyatini, makroiqtisodiy ahamiyatini, uni belgilovchi omillarni va barqarorligini ta'minlash shartlarini, ochiq iqtisodiyotda makroiqtisodiy siyosatni amalga oshirish xususiyatlarini bilishi va ulardan foydalana olishi;

- makroiqtisodiy ko'rsatkichlarni hisoblash; asosiy makroiqtisodiy modellarning o'zgaruvchilarini aniqlash va tenglamalarini tuzish; tovarlar va xizmatlar bozorida qisqa va uzoq muddatli muvozanatni ta'minlash mexanizmini tushuntirib berish; pul bozorida muvozanat yuzaga kelishining o'ziga xos xususiyatlarini; makroiqtisodiy siyosatning iqtisodiy jarayonlar va alohida ko'rsatkichlarga ta'sir ko'rsatishi qonuniyatlarini aniqlash; turli makroiqtisodiy vaziyatlarda budjet-soliq yoki pul-kredit siyosatini qo'llash hamda o'zaro muvofiqlashtirish shartlarini tushuntirib berish; tashqi savdo siyosati va valyuta kursini tartibga solish orqali to'lov balansi holatiga, yalpi talab va yalpi taklif hajmlariga ta'sir ko'rsatish usullarini tavsiflab berish; ochiq iqtisodiyot sharoitida makroiqtisodiy jarayonlarning kechishi hamda makroiqtisodiy siyosatning o'ziga xos xususiyatlarini, milliy va jahon iqtisodiyoti darajasida bozor mexanizmi qanday amal qilishini izohlab berish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak;

- iqtisodiy jarayonlarni tahlil qilishda makroiqtisodiy modellarni qo'llash; makroiqtisodiy ko'rsatkichlarni tahlil qilish; makroiqtisodiy siyosatning ijobiy va

hajmlariga ta'sir ko'rsatish usullarini tavsiflab berish; ochiq iqtisodiyot sharoitida makroiqtisodiy jarayonlarning kechishi hamda makroiqtisodiy siyosatning o'ziga xos xususiyatlarini, milliy va jahon iqtisodiyoti darajasida bozor mexanizmi qanday amal qilishini izohlab berish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak;

- iqtisodiy jarayonlarni tahlil qilishda makroiqtisodiy modellarni qo'llash; makroiqtisodiy ko'rsatkichlarni tahlil qilish; makroiqtisodiy siyosatning ijobiy va salbiy oqibatlariga baho berish; makroiqtisodiy siyosatning natijalarini prognoz qilish malakalariga ega bo'lishi kerak.

4\.

VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

- ma'ruzalar;
- real vaziyatga asoslangan amaliy ishlarni bajarish;
- esse, tezis va maqolalar yozish;
- vaziyatli topshiriqlarni (keys-stadi) yechish;
- jarayonli-yo'naltirilgan ta'lim;
- muhokamalarda ishtirok etish;
- kichik guruhlarda ishlash;
- loyiha ishi bajarish;
- mustaqil ishlarni bajarish;
- taqdimot tayyorlash;
- turli darajadagi testlarni yechish.

5\.

VII. Kreditlarni olish uchun talablar:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha test yoki yozma ishni topshirishi zarur.

6\.

Asosiy adabiyotlar

1. Bakiyeva I.A., Xo'jayev H.S., Muxitdinova M.S., Fayziyev Sh.SH. "Mikroiqtisodiyot" o'quv qo'llanma. T. "O'FMJN", 2018.437 b.
2. Xo'jayev R.S.,Mahmudov B., Xo'jayev H.S.,.Ergashev E.I., Egamberdiyev R.I. "Mikro va makroiqtisodiyot". T.: ILM ZIY, 2016. -244 b.
3. Erkin Egamberdiyev "Mikroiqtisodiyot". Darslik T.: ILM ZIY, 2015. -338 b.
4. Пиндайк Р., Рабинфельд Д.П32 Микроэкономика / Пер. с англ. — СПб.: Питер, 2011. — 608 с.: ил. (Серия «Классический зарубежный учебник»)
5. Нуреев Р.М. Курс микроэкономики: учебник/ 2-е изд. – М.: Норма, 2005. – 563 ст.
6. Erkin Egamberdiyev "Mikroiqtisodiyot". Darslik T.: ILM ZIYO, 2015. -338 b.
7. S.S.G'ulomov, R.X.Alimov, B.T.Salimov, B.Yu.Xodiyev, A.I.Ishnazarov mikroiqtisodiyot. Darslik. – «sharq,» nashriyot-matbaa Aksiyadorlik kompaniyasi Bosh taxririyati.Toshkent - 2001

Qo'shimcha adabiyotlar

8. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020 yil yakunlari va 2021 yil istiqbollariga bag'ishlangan

	majlisidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. // Xalq so'zi gazetasi. 2021 yil 14 yanvar, №11. 9. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. – T.: O'zbekiston, 2016. - 56 b. 10. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. – T.: O'zbekiston, 2017. - 48 b 11. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. – T.: O'zbekiston, 2017. – 488 b. 12. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi PF-4947-sonli "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi Farmoni. www.lex.uz 13. Mirziyoyev Sh.M. "Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi asosida demokratik islohotlar yo'lini qat'iy davom ettiramiz", Oliy Majlis palatalari qo'shma majlisidagi nutqi. 06.11.2021 (https://president.uz/oz/lists/view/4743). 14. Микроэкономика: практический подход: учебник, под ред. Грязновой А.Г., Юданова А.Ю. 5-е издание. М.: КНОРУС, 2009. - с. 704. 15. Хаджаев Х.С., Каримов Ф.Ш. Микроэкономика. Учебное пособие Т.: "Iqtisod-moliya", 2016. -169 с. 16. Bakiyeva I, Nazarova G. "Makroiqtisodiyot" fanidan seminar darslari uchun uslubiy qo'llanma. T: "IQTISOD - MOLIYA", 2015 -225 b 17. Пиндайк Р.,Рубинфельд Д. «Микроэкономика» 5 изд., Санкт-Петербург 2014. - 548 с. 18. Микроэкономика под ред.Атаманова В.С.,Иванова М.,М 2016 –455 с. 19. П. Е. Микроэкономика, Учебник, Санкт-Петербург 2015. – 744 с. **Axborot manbalari** 20. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi xukumat portali. 21. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi. 22. www.mineconomy.uz (O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot vazirligi) 23. www.mehnat.uz (O'zbekiston Respublikasi Mehnat va aholini ijtimoiy muhofaza qilish vazirligi) 24. www.mf.uz (O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi) 25. www.stat.uz (O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi) 26. www.ima.uz (O'zbekiston Respublikasi Intellektual mulk agentligi) www.academy.uz (Fanlar akademiyasi)
7	**Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan.** Fan dasturi Iqtisodiyot fakulteti (bayonnoma № 11, 24.06.2022 yil) hamda institut Kengashlarida ko'rib chiqilgan va tavsiya qilingan (2022 yil "28" iyundagi №11- sonli bayonnoma).
8	**Fan / Modul uchun mas'ul** A.B.Qurbonov – "Innovatsion iqtisodiyot" kafedrasi доценти N.J.- "Innovatsion iqtisodiyot" kafedrasi катта ўқитувчиси
9	**Taqrizchilar:** **A.D.Ravshanov** -QarMII, "Innovatsion iqtisodiyot" kafedrasi dotsenti **X.S.Muxitdinov** – QarMII, "Biznes va innovatsion menejment" kafedrasi professori, iqtisod fanlari doktori.